

نگاه بیرون

عراق، آمریکا و تحریم‌های ایران

مترجم: روح‌الله نخعی

● همچنان که عراق با دولتی ضعیف و دسته‌های درگیر برای سمت‌های وزارت رقابت می‌کند، بغداد به صراحت اعلام کرده که از هیچ تحریمی که واشنگتن علیه تهران اعمال می‌کند، تبعیت نخواهد کرد.

موضع عراق به احتمال زیاد برای سیاست‌گذاران آمریکایی آزاردهنده خواهد بود، به‌خصوص آنها که نخست‌وزیر عادل عبدالمهدی را به عنوان نقطه رضایت بین ایالات متحده و ایران می‌دیدند.

پنجشنبه گذشته، عبدالمهدی نخست‌وزیر عراق اعلام کرد که دولتش از دور دوم تحریم‌های آمریکا علیه ایران که سیستم‌های کلیدی بانکی، حمل‌ونقل و بخش انرژی این کشور را هدف گرفته است، تبعیت نخواهد کرد.

عبدالمهدی با اشاره به ذات یک‌جانبه تحریم‌های واشنگتن گفت: «این تصمیم بین‌المللی، عراقی، یا بخشی از قطع‌نامه‌ای از سازمان ملل متحد نیست. این تصمیمی آمریکایی است.» او اضافه کرد موضع بغداد این است که به جرمیه‌های مالی اعمال‌شده بر همسایه‌اش «احترام» نخواهد گذاشت. وی افزود: عراق «دیکنه را نمی‌پذیرد» و صرفا به خاطر اینکه دولت ترامپ از آنها می‌خواهد، از تحریم‌های ایالات متحده تبعیت نخواهد کرد. او با این اظهارات نگاه‌ها را به سمت خود جلب کرد. از آنجا که بسیاری ایران را در سراسر عراق صاحب نفوذ و تهران را مکرراً تصمیم‌گیرنده نهایی در بسیاری از سیاست‌های داخلی و خارجی عراق می‌بینند.

اعلام این موضع کمتر از یک هفته پس از آن رخ داد که ایران میزبان رئیس‌جمهور عراق، برهم صالح بود؛ در سفری دیپلماتیک که درست دو هفته پس از شروع تحریم‌های جدید ایالات متحده علیه ایران انجام شد.

صالح در کنفرانس خبری مشترک با همتای ایرانی‌اش حسن روحانی گفت که عراق «میدان درگیری خواسته‌ها و اراده‌های متناقض نخواهد بود». این جمله صالح، ظاهرا اشاره به کشمکش نفوذ بین ایران و ایالات متحده دارد.

صالح اما این تعهد را هم داد که روابط خود را با ایران استحکام بخشد و پیشنهاد تشکیل یک «سیستم منطقه‌ای جدید» را هم مطرح کرد. سیستمی شامل عراق و ایران که بر «پایدی سیاسی، منافع ملی و همکاری» بنا شده باشد.

پس از گذشت زمانی نه‌چندان طولانی بعد از اعمال دوباره تحریم‌ها علیه ایران در پنج نوامبر که ادعا می‌شد بابت فعالیت‌های تسلیحاتی هسته‌ای‌اش است، ایالات متحده عافیتی ۲۵روزه به عراق داد تا به واردات گاز طبیعی و برق از همسایه تحریم‌شده‌اش ادامه دهد. در مقابل، از عراق انتظار می‌رفت درباره اینکه چگونه می‌خواهد منابع دیگری برای نیازهای خود در بخش انرژی پیدا کند، برنامه‌ای به ایالات متحده ارائه دهد.

اما به نظر می‌رسد آخرین اعلام موضع عراق نشانه این باشد که تصمیم گرفته در این درگیری در کنار ایران وارد شود. این ممکن است مردم عراق را در معرض تحریم‌های دیگری قرار دهد که شاید با فقدان همکاری بین‌المللی با ایالات متحده بر سر ایران، خنثی شوند. به‌هرحال، عراق مشخص کرده که در این موضوع به کدام طرف وفادار است. صالح اصالتا از حزب «اتحادیه میهنی کردستان» PUK می‌آید، حزب جدایی‌طلب کرد که از دهه ۱۹۸۰ با ایران ارتباطات نزدیکی داشته است. با قرارگرفتن او در کنار عبدالمهدی، که نزدیکی با ایران دارد، مشخص بود که نفوذ ایران در سیاست عراق بسیار جدی‌تر و مؤثرتر از ایالات متحده باشد. صرف‌نظر از روابط دوستانه سابق این دو سیاست‌مدار با واشنگتن، در دوران اشغال عراق در فاصله ۲۰۰۳ تا ۲۰۱۱،

اگر ایالات متحده به دنبال تضعیف نفوذ ایران در عراق است، نمی‌تواند با تکیه بر متحدان منطقه‌ای مانند عربستان سعودی این کار را بکند که شاه سلطانش بعد از اینکه رئیس‌جمهور صالح اولین سفر رسمی‌اش را به تهران داشت، او را به ریاض دعوت کرد. عربستان سعودی اهرم فشار و نفوذی را که ایران توانسته از ۲۰۰۳ بسازد، ندارد و در کشوری مثل عراق که از لحاظ قومی، ایدئولوژیکال و دینی چنین چنددسته است، صرفا به‌خاطر شخصیت عربی قدرتی روی بغداد ندارد. درعین‌حال، ایران به‌لحاظ ایدئولوژیک بر بیشتر بازیگران قدرت عراق تسلط دارد و گروه‌های ضعیف‌تر سنی مانند حزب اسلامی عراق را هم با وعده سمت‌هایی در دولت که به‌طور سنتی با انگیزش‌های مالی همراه است، به همکاری گرفته و به آنها اجازه می‌دهد حضور نمادین خود را داشته باشند.

ایالات متحده هیچ نفوذی شبیه به این ندارد، متحدان منطقه‌ای‌اش هم همین‌طور و هیچ فرصتی برای تضعیف ایران از میان طبقه سیاسی مستقر عراق که از قبیل تمام و کمال توسط ایرانی‌ها تصرف شده، بیرون نخواهد آمد.

منبع: وب‌سایت «نیو عرب»
The New Arab

ماجرای کانال ویژه مالی ایران و اروپا که گویی تنها مفر حیات برجام است، هنوز روی میز مذاکره است. هفته گذشته عباس عراقچی، محمدجواد ظریف و علی‌اکبر صالحی هر سه در سفر به بروکسل و وین در مورد این کانال و لزوم فوریت‌یافتن فرایند اجرایی آن سخن گفته‌اند. اظهاراتشان اما گاهی در کمال ناامیدی است و گاه اندک بارقه امیدی در خود دارد.

این‌بار «عباس عراقچی» از طرح «ایده‌های جدید» درباره سامانه مالی اروپا برای تعاملات تجاری و اقتصادی با ایران خبر داد. به گزارش ایرنا عراقچی، عضو ارشد تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای، در مصاحبه با خبرگزاری کیودو ژاپن گفت: در جریان مذاکرات با طرف‌های اروپایی، ایده‌ها و راهکارهای تازه و جدیدی از جمله در ارتباط با مدیریت بر این سامانه و ثبت آن در اروپا مطرح شده است. ما دنیام اروپا برای منزوی کردن ایران، تحت فشار آمریکاست اما خیلی مهم است که برجام بین ایران و طرف‌های دیگر حفظ شود. معاون سیاسی وزیر امور خارجه با اشاره به اینکه «مزایای اقتصادی برجام برای ایران کاهش یافته است»، تاکید کرد: اگر این وضعیت ادامه یابد این‌ها توافق به «مرگ» نزدیک خواهد شد و تلاش‌های اروپا برای حراست از آن دیگر نتیجه‌بخش نخواهد بود. وی با اشاره به اینکه در این مورد، تصمیم‌گیری برعهده اروپاست، ادامه داد:

«اتحادیه اروپا باید روند تعاملات تجاری با ایران را تضمین کند» زیرا زمان به‌سرعت در حال سیری‌شدن و صوری را رو به پایان است.

عراقچی در بخش دیگری از این مصاحبه با تاکید بر این جمله که «ایران شکیبایی خود را به‌تدریج از دست می‌برد»، گفت: تهران اعتماد خود در فرایند گفت‌وگو با واشنگتن را از دست داده و به این نتیجه رسیده که

دیپلماسی

عباس عراقچی:

ایده‌های جدید اروپا برای تعاملات تجاری در راه است



عباس عراقچی، وزیر امور خارجه ایران، در یک جلسه رسمی.

امیدی برای ازسرگیری گفت‌وگوهای جدید نیست. وی در این مصاحبه تصریح کرد که «هیچ احتمالی برای گفت‌وگوهای جدید دیده نمی‌شود» قبلا گفته بودند که مذاکراتی قابل بررسی است اما آنها باید ابتدا به تعهدات قبلی خود پایبند باشند.

برنامه به‌صفر رساندن فروش نفت ایران منتفی است

عراقچی تاکید کرد با وجود تحریم‌های آمریکا، ایران همیشه برای صادرات نفت راهی یافته و تردید مشتریان سنتی ایران مثل ژاپن هم که بعضا واردات را متوقف کرده‌اند، باعث نشده فروش نفت به صفر برسد. وی گفت: واقعیت این است که برخی از مشتریان قدیمی ایران، هیچ جایگزینی برای نفت ما ندارند و پالایشگاه‌های آنها با نفت ایران فعال است و نمی‌توانند این وضعیت را تغییر دهند. معاون وزیر امور خارجه افزود: مشتریان

عمده نفت ایران از جمله چین و هند معافیت دارند و آمادگی خود را برای خرید اعلام کرده‌اند و به این ترتیب برنامه به‌صفر رساندن فروش نفت ایران منتفی است.

عراقچی که برای حضور در چهارمین دور

گفت‌وگوهای سیاسی ایران و اروپا به بروکسل سفر کرده

بود، افزود: اگرچه ایران هنوز از برخی مزایای برجام بهره

می‌برد اما تهران اگر زمان لازم فرا برسد و از این توافق

بهره‌مند نشود، یک روز هم در آن باقی نخواهد ماند.

هدف ایران مثل ژاپن است که با همکاری دوستان و همکاران

خود در نقاط دیگر جهان از رسیدن به این نقطه اجتناب

کند و نمی‌خواهد چنین شرایطی ایجاد شود.

شرکت‌های ژاپنی از احتیاط‌های غیرضروری

خودداری ورزند

معاون سیاسی وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی



برایان هوک، نماینده مستعفی آمریکا در سازمان ملل، در حال سخنرانی.

برایان هوک نمایش موشکی اجرا کرد

تکرار یک سناریو

هوک هم به تلاش‌های هیلری اشاره شد و هوک ادعا کرده که مقایسه تجهیزات ارسالی ایران نشان می‌دهد در شش ماه اخیر، کمک‌های ارسالی جمهوری اسلامی به گروه‌های منطقه افزایش یافته است.

البته او از پاسخ به انتقادات مننی‌بر اینکه برگزاری چنین نمایش‌هایی،

آن هم دوبار در یک سال، می‌تواند تنش‌ها در منطقه را افزایش دهد، سر

باز زد. رئیس گروه اقدام علیه ایران در ادامه مدعی شد: «آنچه شاهد

آن هستیم سابقه داشته است. مقامات ایران هزاران موشک به حزب‌الله

داده‌اند. آنها سعی دارند حوثی‌ها را به حزب‌الله خلیج‌فارس تبدیل کنند.

ایران بیش از هشت میلیارد دلار به اسد (رئیس‌جمهوری سوریه) کمک

کرده است. حماس و حزب‌الله نیز میلیون‌ها دلار برای برنامه‌های خود

دریافت کرده‌اند». هوک با اشاره به اینکه فشار آمریکا بر جمهوری اسلامی

ادامه خواهد یافت، افزود: «پیام ما به تهران مشخص است. فشار اقتصادی

و تحریم‌های ما زمان تا زمان تغییر رفتار جمهوری اسلامی ادامه خواهد یافت.

ایران که سال‌های ۲۰۰۸ تا ۲۰۱۱ میلادی سفیر ایران

در توکیو بود، در بخش دیگری از سخنان خود گفت:

شرکت‌های ژاپنی باید در این شرایط، اندیشه‌ای خلاق

برای ادامه تجارت با ایران داشته باشند و از احتیاط‌های

غیرضروری خودداری کنند. درباره تحریم‌های آمریکا و

شکایت توکیو از این وضعیت لازم است به این موضوع

توجه شود که ایران نزدیکی روابط ژاپن و آمریکا را درک

می‌کند و به انتخاب ژاپن برای گزینش دوستانش احترام

می‌گذارد اما تاکید می‌کند که این نباید به منزله توقف

همکاری با ایران باشد و همیشه راه‌هایی وجود دارد و

باید خلاقانه ساختارهای جدید همکاری را پیدا کرد.

به اروپا فرصت می‌دهیم ولی صبرمان بی‌پایان

نیست

همچنین عراقچی در گفت‌وگویی دیگر با ایرنا

گفت تلاش اروپا برای ایجاد سازوکار مالی با وجود

فشارهای فزاینده آمریکا ادامه دارد. از آنجا که در جریان

تلاش‌های آنها هستیم، به نظرم‌ان باید فرصت بیشتری

به اروپایی‌ها داده شود. هرچند این فرصت بی‌پایان

نخواهد بود. معاون سیاسی وزیر امور خارجه گفت که

به دلیل «حساسیت موضوع» نمی‌تواند خبرها درباره

کشورهای میزبان سازوکار ویژه مالی اروپا را تایید کند،

چراکه «آمریکایی‌ها به دنبال بستن همه راه‌ها هستند و

از هم‌تاکتون، فشارهایشان را بر کشورهای می‌کند. برای ایجاد

این سازوکار تلاش می‌کنند، شروع کرده‌اند». او به ذکر

این نکته درباره سازوکار مالی بسنده کرد که «اتحادیه

اروپا تاکنون راه‌حل عملیاتی برای تعامل با ایران را ارائه

نکرده ولسی از آنجا که ما را در جریان تلاش‌های خود

قرار می‌دهند، تصورمان این است که باید به اروپایی‌ها

فرصت بیشتری داده شود، البته این فرصت، بی‌پایان

نخواهد بود».

خاک سوریه به بهانه مبارزه با تروریسم مردود است

و اراده خود را در برابر برنامه‌های جدایی‌طلبانه با

هدف تضعیف حاکمیت و تمامیت ارضی سوریه

و همچنین امنیت ملی کشورهای همسایه اعلام

می‌کنیم». در بیانیه نهایی، استفاده از سلاح‌های

شیمیایی در سوریه نیز محکوم شد: «هرگونه استفاده

از سلاح‌های شیمیایی در سوریه به‌شدت محکوم

است و خواستار آن هستیم که هرگونه گزارش در

این زمینه به‌سرعت و دقیق مورد بررسی قرار گیرد

و در انطباق کامل با کنوانسیون منع توسعه، تولید،

انباشت و به‌کارگیری سلاح‌های شیمیایی و انهدام

آنها توسط سازمان منع سلاح‌های شیمیایی به‌عنوان

سازمان اصلی صلاحیت‌دار مورد تحقیق قرار گیرد.»

در بخش دیگر این بیانیه بر راه‌حل سیاسی تاکید

شد: «اعتقاد بر این است که هیچ راه‌حل نظامی‌ای

برای جنگ سوریه نمی‌تواند وجود داشته باشد و

این مسئله تنها از طریق روند سیاسی تحت رهبری

سوریه و تحت حمایت سازمان ملل متحد مطابق

با قطع‌نامه ۲۲۵۴ شورای امنیت سازمان ملل

متحد باید حل شود». در ۱۲ بیانیه آمده: «ایجاد

شرایط برای بازگشت ایمین و داوطلبانه آوارگان و

اشخاص بی‌خانمان داخلی به مناطق زندگی خود

در سوریه مورد تاکید است. همچنین بر آمادگی برای

ادامه تعامل با دفتر کمیساریای عالی سازمان ملل

در امور پناهندگان و دیگر سازمان‌های بین‌المللی

تخصصی، در حوزه کمک به آماده‌سازی و برگزاری

کنفرانس بین‌المللی در مورد آوارگان و اشخاص

بی‌خانمان سوری تاکید می‌شود.» درباره ادلب نیز

چنین توافق شد: «تصمیم قطعی در مورد منطقه

ادلب و تصویب قانون اساسی فعلا اتخاذ نخواهد

شد. سند نهایی، از جامعه بین‌المللی برای حمایت

از بازگشت پناهندگان و همچنین احزاب برای کار

روی تبادل زندانیان درخواست کمک می‌کند.» دور

پیشین مذاکرات صلح سوریه در «سوچی» برگزار

شده بود. در یازدهمین دور نشست نیز مقرر شد تا

دور بعدی سال آینده میلادی در آستانه برگزار شود.

در این شرایط باید دید که سوریه سرانجام روی ثبات

در سراسر کشور را خواهد دید یا نه.

بلکه در منطقه‌ای زندگی می‌کند که مملو از جنگ و بی‌ثباتی است

و همه مرزهای ایران را تهدید فراگرفته است. درباره نقش ایران در

یمن اغراق زیادی شده است. نظرات من نظرات

دولت ایران نیست؛ چون من سمتی ندارم و

نظرات شخصی خودم را اظهار می‌کنم. در

این نشست آقای سجادپور، معاون وزیر خارجه

ایران حضور دارند و می‌توانند مواضع رسمی

ایران را اعلام کنند. اما اعتقاد من این است که

ایران آماده کمک به عربستان برای حل مشکل

یمن است و من پیشنهاد می‌کنم آقای محمد

بن‌سلمان، ولیعهد سعودی، سردار سلیمانی،

فرمانده نیروی قدس را به ریاض دعوت کند

تا بحران یمن را با همکاری حل کنند. درباره

سوریه هم اینکه ایران برنامه‌ای برای ایجاد

پایگاه نظامی در کشورهای منطقه ندارد و

روزی که دولت سوریه درباره رفع تهدید

تروریسم قانع شود، ایران حضور نظامی در

سوریه نخواهد داشت.

عربستان، ایران و همه کشورهای منطقه

باید بازی سرزنش را تمام کنند و به آینده

نگاه کنند. ایران و سعودی با وجود مشکلات،

منافع مشترک زیادی دارند. صلح پایدار در گرو

سیستم همکاری جمعی در خلیج‌فارس است.

گفت‌وگوها با مدیریت سازمان ملل دراین‌باره

باید آغاز شود. بند ۸ قطع‌نامه ۵۹۸، از دبیرکل

خواسته با کشورهای حوزه خلیج‌فارس درباره

همکاری مشترک در حوزه گفت‌وگو کند، این

مسیری است که باید آغاز شود.

رویداد

نماینده سازمان ملل در امور سوریه

در نشست صلح سوریه

پیشرفتی حاصل نشد

● یازدهمین دور نشست صلح سوریه در آستانه

برگزار شد و به گفته نماینده سازمان ملل در امور

سوریه بدون حصول پیشرفت به پایان رسید؛ نشست

دوروزه که در آن نمایندگان ایران، روسیه، ترکیه و

نمایندگانی از سازمان ملل متحد و اردن به‌عنوان

ناظر و نمایندگان دولت سوریه در پایتخت قزاقستان

حضور داشتند. به نوشته «رویترز»، دفتر «استفان

دی میستورا»، نماینده سازمان ملل در امور سوریه،

در بیانیه‌ای تاکید کرد: «روسیه، ترکیه و ایران در

حصول پیشرفت محسوس برای ایجاد کمیته تدوین

قانون اساسی سوریه در نشست آستانه موفقیتی

نداشتند. نماینده سازمان ملل متاسف است که در

این نشست هیچ پیشرفت عینی برای غلبه بر بن‌بست

۱۰ ماهه در تشکیل این کمیته حاصل نشد». در این

بیانیه مذاکرات صلح سوریه «فرصتی از دست‌رفته»

توصیف شد. این نشست به یک بیانیه ۱۵ بندی منجر

شد، اما پیش از جلسه عمومی سالانه، نمایندگان

ایران و روسیه در آستانه با یکدیگر دیدار کردند. به

گزارش «ایلنا»، یک منبع نزدیک به هیئت نمایندگی

سوریه به خبرگزاری «تاس» گفت که مسائل واقعا

پیچیده‌ای در حاشیه این نشست مورد بحث و

بررسی قرار گرفت. هیئت روسیه را در این مذاکرات

«الکساندر لاورنتیف»، نماینده ویژه رئیس‌جمهور

روسیه در امور سوریه و هیئت ایرانی را حسین

جابری‌انصاری، دستیار ارشد وزیر خارجه ایران

هدایت می‌کرد. جابری‌انصاری در حاشیه این نشست

با «غیرت عبدالرحمان اف»، وزیر خارجه قزاقستان،

نیز دیدار کرد. در نهایت بعد از مذاکرات نمایندگان

کشوها بیانیه پایانی نشست منتشر شد. در این بیانیه

آمده: «هرگونه تلاش برای ایجاد شرایط جدید در

خاک سوریه به بهانه مبارزه با تروریسم مردود است

و اراده خود را در برابر برنامه‌های جدایی‌طلبانه با

هدف تضعیف حاکمیت و تمامیت ارضی سوریه

و همچنین امنیت ملی کشورهای همسایه اعلام

می‌کنیم». در بیانیه نهایی، استفاده از سلاح‌های

شیمیایی در سوریه نیز محکوم شد: «هرگونه استفاده

از سلاح‌های شیمیایی در سوریه به‌شدت محکوم

است و خواستار آن هستیم که هرگونه گزارش در

این زمینه به‌سرعت و دقیق مورد بررسی قرار گیرد

و در انطباق کامل با کنوانسیون منع توسعه، تولید،

انباشت و به‌کارگیری سلاح‌های شیمیایی و انهدام

آنها توسط سازمان منع سلاح‌های شیمیایی به‌عنوان

سازمان اصلی صلاحیت‌دار مورد تحقیق قرار گیرد.»

در بخش دیگر این بیانیه بر راه‌حل سیاسی تاکید

شد: «اعتقاد بر این است که هیچ راه‌حل نظامی‌ای

برای جنگ سوریه نمی‌تواند وجود داشته باشد و

این مسئله تنها از طریق روند سیاسی تحت رهبری

سوریه و تحت حمایت سازمان ملل متحد مطابق

با قطع‌نامه ۲۲۵۴ شورای امنیت سازمان ملل

متحد باید حل شود». در ۱۲ بیانیه آمده: «ایجاد

شرایط برای بازگشت ایمین و داوطلبانه آوارگان و

اشخاص بی‌خانمان داخلی به مناطق زندگی خود

در سوریه مورد تاکید است. همچنین بر آمادگی برای

ادامه تعامل با دفتر کمیساریای عالی سازمان